

Θανάσης Β. Κούγκουλος

*Η αναπαράσταση του γενέθλιου τόπου
στα διηγήματα του Γ. Μ. Βιζυηνού*

άποψη μέρους της Β.Δ.
πλευράς Βεζύης 1921

Centro de Estudios Bizantinos,
Neogriegos y Chipriotas

1 Serie de Estudios Neogriegos 1

Θανάσης Β. Κούγκουλος

***Η αναπαράσταση του γενέθλιου τόπου
στα διηγήματα του Γ. Μ. Βιζυηνού***

Serie de Estudios Neogriegos

Director de Serie:

Moschos Morfakidis Filactós

Comité Científico:

Maila García Amorós, Nikos Mathioudakis, Panagiota Papadopoulou

DATOS DE PUBLICACIÓN

Θανάσης Β. Κούγκουλος: *Η αναπαράσταση του γενέθλιου τόπου στα διηγήματα του Γ. Μ. Βιζυηνού*

pp.: 200

1. Literatura neogriega 2. Teoría del relato 3. Geografía y literatura

© Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas

C/ Gran Vía, 9 - 2º, 18001 Granada - España. Telf./fax: +34 958 22 08 74

© Θανάσης Β. Κούγκουλος

a.kougkoulos@gmail.com

Primera edición 2020

ISBN: 978-84-95905-94-9

Depósito Legal: GR 1655-2020

Maquetación: Jorge Lemus Pérez

Για τη φωτογραφία του εξωφύλλου βλ. τον πίν. 5.

Impresión, producción:

TWO K Project S.R.L.

Detrás del asentamiento de Hefesto,

frente al Campus, 691 50 Komotiní, Grecia

+30 25310 72486 / hello@2kproject.gr

Reservados todos los derechos. Queda prohibida la reproducción total o parcial de la presente obra sin la preceptiva autorización.

1 Serie de Estudios Neogriegos 1

Θανάσης Β. Κούγκουλος

***Η αναπαράσταση του γενέθλιου τόπου
στα διηγήματα του Γ. Μ. Βιζυηνού***

Granada 2020

Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	11
Συντομογραφίες	15
I. Εισαγωγή: Στοιχεία της θεωρίας του χώρου στην αφήγηση	17
II. Η εντοπιότητα στη διηγηματογραφία του Βιζυηνού	21
III. Ιστοριογραφικές και λαογραφικές μελέτες του Βιζυηνού για τη Βιζύη	29
IV. Υπαινωτικός προσδιορισμός του γενέθλιου τόπου	35
V. Τοπωνύμια της Βιζύης και των εξοχών της	47
VI. Το ανώνυμο ποτάμι και σπίτια της ιδιαίτερης πατρίδας	63
VII. Οικισμοί γύρω από τη γενέθλια πόλη	69
VIII. Αναλυτικές περιγραφές και τοπόσημα της Βιζύης	75
IX. Αλληλεπίδραση δρώντων προσώπων και γενέθλιου τόπου	81
X. Αθέατες όψεις της γενέτειρας	89
XI. Επιλεγόμενα	103
Βιβλιογραφία	107
Abstract	131
Özet	133
Πίνακες	135
Παράρτημα I – Κείμενα	169
Κ. Παλαμάς, <i>Η Βιζύη της Θράκης</i>	170
Ζ. Μελανδινού, <i>Παιδικαί Αναμνήσεις</i>	173
Παράρτημα II – Υλικό από το 3 ^ο Διεθνές Συμπόσιο <i>Ιστορία και Πολιτισμός της Βιζύης</i>	185
Ευρετήριο προσώπων και τόπων	189

Και γύρω γύρω της Βυζός τα σίτια χαλασμένα,
μισοκαμέν' η εκκλησιά, τα μνήματ' ανοιγμένα,
και οι σπηλαιίς που σιωπούν,
σαν στόματα που τάκλεψεν ο Χάρος τη φωνή τους,
κ' εμείναν 'κείνα κράνοιχτα σαν έφυγε η πνοή τους,
θαρρείς πως κρυφογενεύουνε και θέλουν να σε πουν

Γ. Μ. Βυζώνης

Γ. Μ. Βιζυηνός, «Η μητέρα των επτά», στο *Τα ποιήματα*, φιλολογική επιμ. Ε. Κουτριάνου, τ. Β΄, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2003, σ. 57. Η υπογραφή προέρχεται από ιδιόγραφη αφιέρωση του Βιζυηνού προς τον καθηγητή του Χρήστο Παπαδόπουλο (Παρίσις 1881 27/15 Ιουν.) σε αντίτυπο της διδακτορικής του διατριβής, το οποίο απόκειται στη Βιβλιοθήκη του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Αδριανουπόλεως (Ορεστιάδα).

Πρόλογος

Το 2007, υποψήφιος τότε διδάκτορας του Τομέα Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, αναλαμβάνω σε μεγάλο βαθμό την ευθύνη της οργάνωσης ενός ελληνοτουρκικού επιστημονικού συνεδρίου για τον Βιζυηνό στην γενέτειρά του, στη Βιζύη/Vize του Νομού Σαράντα Εκκλησιών/Kirklareli της Τουρκίας, που σήμερα είναι μία αγροτική κωμόπολη με πληθυσμό 13.500 κατοίκων. Η ιδέα αυτού του συνεδρίου γεννιέται όταν λίγο καιρό πριν επισκέπτομαι μαζί με τον αρχαιολόγο Ευάγγελο Παπαθανασίου για πρώτη φορά την ιδιαίτερη πατρίδα του Βιζυηνού. Το εγχείρημα φυσικά είναι πολύ δύσκολο, διότι πρέπει να το αγκαλιάσει ένας επιστημονικός φορέας από την τουρκική πλευρά, ο οποίος θα έρθει σε συνεννόηση με τις τοπικές αρχές της Βιζύης. Ένθερμοι συμπαραστάτες είναι οι φίλοι από το Πανεπιστήμιο Trakya της Αδριανούπολης Sümer Atasoy – Πρόεδρος εκείνη την εποχή του Τμήματος Αρχαιολογίας του συγκεκριμένου πανεπιστημίου και Özkan Ertuğrul – Επίκουρος Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας και διευθυντής των πανεπιστημιακών ανασκαφών στη Βιζύη. Ένα συνέδριο για τον Βιζυηνό στη Βιζύη προσκρούει όμως στην καχυποψία που δημιουργούν οι εντάσεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, καθώς η Ανατολική Θράκη δεν έχει ακόμη εμπειρία από τον ελληνικό τουρισμό και οι τοπικοί της άρχοντες δεν έχουν συνηθίσει τις επαφές με την Ελλάδα. Ο μειλίχιος Καθηγητής Sümer Atasoy βρίσκει τη λύση. Θα γίνει ένα ελληνοτουρκικό συνέδριο όπου οι Τούρκοι σύνεδροι θα μιλήσουν κυρίως για την αρχαιολογία και την ιστορία της Βιζύης και οι Έλληνες για τον Βιζυηνό.

Τελικά, στις 2-3 Νοεμβρίου 2007 πραγματοποιείται με απόλυτη επιτυχία το 3^ο Διεθνές Συμπόσιο «Ιστορία και Πολιτισμός της Βιζύης» στη Βιζύη της Τουρκίας (βλ. Παράρτημα ΙΙ). Η επιστημονική συνάντηση διοργανώνεται από το Τμήμα Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Trakya της Τουρκίας (Trakya Üniversitesi, Fen – Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü) και τον Τομέα Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Στην οργάνωση του συμποσίου συμβάλλουν οικονομικά οι παρακάτω φορείς της τουρκικής και της ελληνικής τοπικής αυτοδιοίκη-

σης: Νομαρχία Σαράντα Εκκλησιών, Δήμος Βιζύης, Νομαρχία Έβρου και Δήμος Φερών.

Κατά τη διάρκεια του συμποσίου η συγκίνηση είναι έντονη και από τις δύο πλευρές. Ο Καθηγητής Sümer Atasoy ανεβαίνει στο βήμα και με δάκρυα στα μάτια εξηγεί πως τώρα καταλαβαίνει γιατί ο Βιζυηνός γράφει τόσο συχνά για την πατρίδα του. Αναφέρεται σ' ένα συγγενικό του πρόσωπο που κατάγεται από την Κρήτη και έχει την ίδια νοσταλγία να δει τον γενέθλιό του τόπο, άρα, καταλήγει ότι «το χώμα μας καλεί». Ο τότε Δήμαρχος Βιζύης κ. Selçuk Yılmaz στο δείπνο που παραθέτει προς τους συνέδρους δηλώνει ότι αυτή η ζεστή επαφή με τους Έλληνες, τον έκανε να κατανοήσει ότι και οι Έλληνες είναι λαός εξίσου θερμός με τους Τούρκους και τονίζει ότι το συμπόσιο του δίνει την ευκαιρία να γνωρίσει την Ελλάδα και τους ανθρώπους της, αφού πρωτοπερνά τα ελληνοτουρκικά σύνορα λίγες μέρες πριν, όταν τον καλεί ο Δήμαρχος Φερών για συνέντευξη τύπου σχετικά με το συμπόσιο στις Φέρες του Έβρου.

Για το συνέδριο κυκλοφορεί στην τουρκική γλώσσα ειδικό μικρό ανθολόγιο με αποσπάσματα διηγημάτων, ποιημάτων και εγκυκλοπαιδικών λημμάτων του Βιζυηνού για τον γενέθλιό του τόπο, με δική μου επιμέλεια και μετάφραση του Δρ. Αντώνη Χατζόπουλου, ο οποίος είναι ο βασικός μου συνοδοιπόρος στον κοπιώδη σχεδιασμό του συνεδρίου από την ελληνική μεριά. Απευθύνεται στο τουρκικό κοινό που αγνοεί το έργο του φημισμένου τέκνου της Βιζύης: *Georgios M. Viziinos. Kronoloji, Doğum yeri Vize için yazdığı eserlerden bir antoloji* [Γεώργιος Μ. Βιζυηνός. Χρονολόγιο, Ανθολογία Κειμένων για τη γενέθλια Βιζύη], επιμ. Θ. Κούγκουλος - μτφρ. Α. Χατζόπουλος, Δήμος Φερών, Αλεξανδρούπολη 2007.* Μεγάλο προσωπικό κέρδος της επιστημονικής συνάντησης στη Βιζύη είναι το άνοιγμα στη συγκριτική μελέτη της ελληνικής και της τουρκικής λογοτεχνίας, άνοιγμα που θα με οδηγήσει να διδάξω για οκτώ χρόνια στο Τμήμα Νεοελληνικών Σπουδών και στον Μεταπτυχιακό Τομέα Διεπιστημονικής Προσέγγισης του Οπτικού Πολιτισμού (Visual Culture) του Ινστιτούτου Κοινω-

* Υπάρχουν μόνο δύο μεταφράσεις του Βιζυηνού στα τουρκικά, οι οποίες περιλαμβάνουν τέσσερα και τρία αντιστοίχως διηγήματα θρακικής σκηνογραφίας, προσिता τουλάχιστον ως προς την τοπογραφία τους στον Τούρκο αναγνώστη. Η δεύτερη νεότερη μετάφραση εκδίδεται μετά το συνέδριο: G. Viziinos, *Moskof Selim*, μτφρ. O. Bleda, Belge Yayınları, İstanbul 1994· Y. Viziinos, *Öyküler* [Διηγήματα], μτφρ. A. Çokona, İstos, İstanbul 2015.

νικών Επιστημών του Trakya Üniversitesi, του τουρκικού κρατικού πανεπιστημίου της Αδριανούπολης, που εκείνη την περίοδο ιδρύει το, τρίτο Τμήμα Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας της Τουρκίας.

Τα πρακτικά του σημασιολογικά πολλαπλώς φορτισμένου συνεδρίου δυστυχώς δεν εκδίδονται ποτέ, ανεξάρτητα από τη θέληση των οργανωτών. Το κείμενο της ανακοίνωσής μου με τίτλο «Η αναπαράσταση του γενέθλιου τόπου στα διηγήματα του Γ. Μ. Βιζυηνού», που υπηρετεί τον πυρήνα των προθέσεων του συνεδρίου, παραμένει επί δεκατρία χρόνια τώρα αδημοσίευτο στο αρχείο μου, αλλά όχι και αναξιοποίητο. Λέω όχι αναξιοποίητο, διότι η ανακοίνωσή μου είναι απλώς η πρόδρομη μορφή μιας συστηματικής μελέτης, που συνεχίζεται με συχνές ερευνητικές επισκέψεις στη Βιζύη και σε πλήθος τουρκικών βιβλιοθηκών και φέρνει καρπούς όλο αυτό το διάστημα. Σχεδιάζω μία μονογραφία που εξετάζει, με τους όρους της σημειωτικής προσέγγισης, τον γενέθλιο τόπο στο σύνολο του έργου του Βιζυηνού, στα διηγήματα, στα ποιήματα και στα επιστημονικά του κείμενα. Η ανά χείρας έκδοση στοχεύει στη μερική δικαίωση του αρχικού μου κειμένου και κυρίως του συνεδρίου. Αποφάσισα να κοινοποιήσω αυτοτελώς το κείμενο της ανακοίνωσής μου με πυρήνα τη μορφή που είχε για τα πρακτικά. Έκτοτε η βιβλιογραφία για τον Βιζυηνό έχει διογκωθεί. Η συζήτησή της, σ' έναν βαθμό, επιχειρείται στις υποσημειώσεις. Συνεπώς, εδώ κατατίθεται το κείμενο του 2007 εμπλουτισμένο με αρκετές προσθήκες, με τις απαραίτητες βιβλιογραφικές συμπληρώσεις και με την παράθεση τμήματος φωτογραφικών, αρχειακών και κειμενικών τεκμηρίων από τη μετέπειτα έρευνά μου, που έτσι κι αλλιώς έχουν χρησιμοποιηθεί σε διαλέξεις και στα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματά μου στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Η παρούσα έκδοση συμπίπτει με την επέτειο της εκατονταετηρίδας από την ενσωμάτωση της Θράκης στην Ελλάδα. Επίσης, του χρόνου συμπληρώνονται 125 έτη από τον θάνατο του Βιζυηνού. Οι επέτειοι αποδεικνύονται ευνοϊκές συγκυρίες για τον πολλαπλασιασμό της βιζυηνικής βιβλιογραφίας. Και τούτο το μικρό βιβλίο, που συν τοις άλλοις συνδιαλέγεται με την τουρκική έρευνα για τη Βιζύη και την Ανατολική Θράκη, αποπειράται ν' ανιχνεύσει μία ακόμα διάσταση του ανεξάντλητου έργου του Βιζυηνού. Ο ταπεινός γενέθλιος τόπος μετατρέπεται στη διηγηματογραφία του σε *Χώρα του Αχωρήτου*. Ο μικρόκοσμος της Βιζύης αντανακλά τον megάκοσμο των περιπετειών της ανθρώπινης ψυχής.

Έχοντας υπόψη μόνο το υλικό που βλέπει το φως της δημοσιότητας εδώ, αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω θερμά το Ίδρυμα Κωστή Παλαμά για την άδεια δημοσίευσης της φωτογραφίας του πίνακα 1, τον γιο μου Βασίλη Κούγκουλο, φοιτητή του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, για την εκπόνηση των χαρτών στους πίνακες 2 και 3, τον Δήμο Βιζύης (Vize Belediyesi) για την πρόσβαση στο φωτογραφικό του αρχείο, τον Στάθη Βακάλη, Πρόεδρο της Θρακικής Εστίας Βέροιας, για τα σχέδια στους πίνακες 8 και 16, το Ιστορικό Αρχείο Προσφυγικού Ελληνισμού για την παραχώρηση του χειρόγραφου χάρτη του πίνακα 9, τον Φιλεκπαιδευτικό Σύλλογο Αδριανουπόλεως (Ορεστιάδα) για την άδεια φωτογράφισης των ιδιόχειρων αφιερώσεων του Βιζυηνού στα αποκείμενα στη βιβλιοθήκη του βιβλία, την Κατερίνα Κοντοπανάγου, Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας, για τις φωτογραφίες των πινάκων 18 και 25, τον αρχαιολόγο και πρώην μεταπτυχιακό φοιτητή μου στο Trakya Üniversitesi Ευάγγελο Παπαθανασίου για τη βοήθειά του σε αρχαιολογικά ζητήματα, τον αγαπητό μελετητή της Βιζύης Barış Torpaş για την υπόδειξη τουρκικών αρχειακών πηγών, τον φίλο βιβλιοθηκονόμο και υποψήφιο διδάκτορα του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης Θεόδωρο Κυρκούδη για τη συνδρομή του στον εντοπισμό δυσεύρετης βιβλιογραφίας και τον συγγραφέα Γιώργο Σκαμπαρδώνη για την παραχώρηση του χάρτη του πίνακα 27.

Ξεχωριστές ευχαριστίες οφείλω στο Θρακικό Κέντρο Τέχνης και Πολιτισμού, στον Σύλλογο Φίλων Καρδιοχειρουργικής Δ.Π.Θ. «Γαληνός» και στον τέως δήμαρχο κ. Selçuk Yılmaz για τη χρηματοδότηση μέρους της έρευνας μου στη Βιζύη ύστερα από το συνέδριο, στην οποία συμμετείχαν πολλές φοιτήτριες και πολλοί φοιτητές μου από το Trakya Üniversitesi. Εγκάρδια ευχαριστώ τον Πρόεδρο του Κέντρου Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Γρανάδας Καθηγητή Μόσχο Μορφακίδη Φυλακτό και την επιστημονική επιτροπή του Κέντρου για την πολύ τιμητική ένταξη της μελέτης μου στις επιστημονικές εκδόσεις του Κέντρου. Τέλος, το ευχαριστώ προς την οικογένειά μου είναι πολύ λίγο για τη μακρόχρονη ερευνητική απουσία μου.

Θανάσης Β. Κούγκουλος
Αλεξανδρούπολη, Σεπτέμβριος 2020

Η Βιζύη το 1913.

Η. Mevsim (επιμ.), *Boğdnan Filov' un Balkan Savaşlari (1912-1913) Fotoğrafları*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2013, σ. 115.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΩΝ

Δεν ευρετηριάζονται το όνομα του Βιζυηνού και η Βιβλιογραφία

Abdülbaki G. 101
Άγιος Γεώργιος/Enrenli Βιζύης 36, 59, 60, 167
Αγχίαλος 171
Αδάμ-Βελένη Π. 57
Αδριανούπολη/Edirne 10, 11, 13, 14, 31, 37, 38, 49, 73, 93, 96, 171
Ahmetbey χείμαρρος 70
Αθανασόπουλος Β. 15, 17, 22, 24, 39, 70, 82, 83, 97, 104
Αθήνα 23, 25, 44, 50, 170, 172, 175, 179, 182
Αίμος (Μικρός) 30, 59, 79, 171, 175, 176
Αισχύλος 94
Ακρόπολη (Βιζύης) 31, 48, 52, 53, 55, 57, 75, 76, 77, 78, 103, 154, 155, 156, 162, 165
Ακρίτας Τ. 25
Alâeddin Efendi Vizeli 101
Αλεξανδρή Χ. 63
Αλεξιάδης Γ. 32, 45, 65, 144, 152
Alaboz Μ. 73
Αλέξανδρος (Μέγας) 19, 93, 94
Alexiou Μ. 22, 82, 97
Ανα-δερέ/Ana Dere/Boğazköy Deresi (χείμαρρος Βιζύης) 64, 79
Ανακτόριον/Saray 60
Αναστασιάδου Δ. 65
Ανατολική Θράκη 11, 13, 21, 24, 32, 37, 38, 52, 57, 76, 89, 90, 92, 94, 104, 137, 138
Ανατολική Ρωμυλία 98
Ανδρεάδης Χ. Γ. 37, 91
Ανδριόπουλος Θ. 18
Απολλωνία 171
Αποστολίδης Η. και Σ. Ρ. 32, 58
Αποστολίδης Κ. Μ. 52
Αραμπατζόγλου Α. 58
Αριστόβουλος Ν. 69
Αρχοντής Α. 32, 39, 45, 145
Αρχοντής Κ. 33
Ασία 54
Άσμπουγα/Hasbuğa Βιζύης 166
Αστοί 30, 79

- Ασημομύτης Β. 58
Atasoy S. 11, 12, 31
Atatürk K. 79
Αυδίκος Ε. Γ. 22, 25, 94, 99
Auerbach B. 23
- Babaeski 96
Bachelard G. 67
Βακάλης Σ. 14
Βακαλόπουλος Κ. Α. 90
Bal M. 103
Balasubramanian R. 82
Βαλέτας Γ. 25, 96
Bâlî Dede 101
Βαλλίδης Σ. 100
Bär H. R. 73
Βαρβούνης Μ. Γ. 29, 97, 99
Βαρελάς Α. 24, 25, 30, 36, 37, 44, 58, 97, 98
Βασιλειάδης Ν. Ι. 175, 182
Βασιλόπουλος Α. Δ. 42
Başgelen N. 64, 79
Baştemur C. 73
Batsaki Y. 70, 81, 84
Βάττεμπεργ 39
Βαφείδης Κ. Δ. 52
Βαφείδης Ν. 42, 45
Beaton R. 24, 89, 91
Βελουδής Γ. 23
Beygo A. 31, 45, 52, 55, 65
Βιγγοπούλου Ι. 43
Βιζύη/Vize 11, 12, 13, 14, 19, 21, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 35, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 81, 82, 89, 90, 92, 94, 98, 99, 101, 103, 104, 105, 131, 133, 137, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 162, 163, 165, 166, 168, 170, 171, 172, 176, 177, 178, 185, 186, 187, 188
Bilgiç E. 70
Bleda O. 12
Βογιατζής Γ. 31
Βοιωτία 55
Boklund-Λαγοπούλου Κ. 59
Βούλγαροι 39, 97

Βουτουρή Π. 22, 24
 Βρύσις/Pınarhisar 57
 Βυζάντιον 31, 171, 178

Cartwright W. 73
 Γεδεών Μ. Ι. 57
 Γέννα/Kaynarca 57
 Γερμανία 23, 84
 Γερμανός Μητροπολίτης Σάρδεων 42, 90
 Γεφύρι του Λουλέ Μπουργκάζ 69, 72, 73, 74, 90, 164
 Ceylan M. A. 47, 101
 Γιάγκος 41, 43, 44, 48, 50, 53, 64, 65, 79
 Γκαγκαούζοι 96
 Γκότση Γ. 36, 53, 82
 Courtés J. 86
 Γρηγόριος (μητροπολίτης Βιζύης) 43
 Γωτιέ Θ./ Gautier Th. 171

Çakır G. 65
 Çeçen K. 73, 164
 Çokona A. 12
 Çömlektepe (λόφος Βιζύης) 45

Δάματα/Karakozaktere (λόφος Βιζύης) 55
 Danişman H. H. G. 58
 Dawkins R. 29, 30, 156
 Desarnod A. 43, 155
 Δημάση Μ. 52, 55, 77, 95
 Διακοσάββα Ε. 97
 Δούκας Δ. Π. 25
 Δραγούμης Σ. 30, 42, 79
 Δρούγκα Κ. Α. 42
 Duman Ç. 69
 Dumont A. 41

Έβρος/Μαρίτσα 36, 37
 Eco U., 59
 Εδιρνέ-Καπουσουό/Πύλη Αδριανουπόλεως 38
 Edmonds E. M. 36
 Emrich G. 70
 Εργίνης 30, 59, 64, 73
 Ertuğrul Ö. 11, 31
 Εύξεινος Πόντος 69

Eyice S. 157

Ζανέκα Σ. Θ. 63

Ζαφείρης Χ. 26

Ζώρας Γ. Θ. 25

Haas D. 40

Hall S. 21

Hasan Efendi 101

Havsa 96

Hisartepe (λόφος Βιζύης) 52, 55

Ηρόδοτος 94

Hurni L. 73

Fetaoğlu Z. 65

Foucault M. 84

Gazanfer Dede Efendi 101

Genette G. 17, 64

Gerritsen F. 58

Göztepe (λόφος Βιζύης) 64

Greimas A. J. 18, 49, 51, 59, 63, 81, 86

Gullón R. 17

Θεσσαλία 54, 55

Θράκες 54, 55

Θράκη 13, 14, 19, 25, 26, 29, 30, 31, 36, 37, 45, 53, 54, 57, 59, 66, 75, 84, 87, 90, 94, 95, 98, 104, 170, 172, 175, 176, 181

Θρακιώτης Κ. 82

Θρύλος Α. 82

Ιατρού Μ. 48, 63, 65

Ιγνατάκη Κ. 42

Ιερόθεος (μητροπολίτης Βιζύης) 45, 178

Ιορδάνογλου Α. 96

Ιωαννίδης Σαβ. 41, 42, 43, 47, 50, 52, 55, 58, 73, 74, 75, 101

Ιωαννίδης Στ. 72

Kaçalin M. S. 101

Kaçar M. 58

Καϊνάρτζα/ Kaynarca (πηγή Βιζύης) 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 76, 83, 84, 86, 96, 100, 160, 161, 162

- Κακούρη Κ. Ι. 36
 Καλές/kale (συνοικία Βιζύης) 52, 75, 76, 103
 Καλλιγιάς Π. 50
 Καμαριανάκης Ε. Γ. 25
 Kanal Η. 43, 49
 Κανελλίδου Ε. 54
 Κάντζια Εμ. 48
 Καραγιάννης Μ. 23
 Καραϊσκού Μ. 91
 Καραμανάβης Ν. 25, 42, 43, 45, 47, 50, 52, 56, 64, 75
 Καραμανωλάκης Β. 53
 Καργιώτης Δ. 91
 Καρσίμαχαλάς/karşi mahalle (συνοικία Βιζύης) 47, 48, 103, 153
 Καστρινάκη Α. 23
 Κάστρο (συνοικία Βιζύης) 101
 Κατσαρής Δ. 36
 Κατσιγιάννη Α. 82
 Καψωμένος Ε. 24, 61, 104
 Κερένσι Κ. 52
 Κηπουρίδης Ι. Α. 43
 Κιακίδης Θ. Π. 41, 47, 52, 69, 70, 71, 75
 Κλήμη-Παναγιωτοπούλου Σ. 25
 Κοζάκοι 85, 172
 Κοζαρίδης Χ. Σ. 96
 Κονόρτας Π. 41
 Κοντοπανάγου Κ. 14
 Κοντόσταυλος Α. Α. 37
 Korolenko V. 82
 Κορομηλά Μ. 57
 Κούγκουλος Θ. Β. 12, 17, 53, 54, 99
 Κουκκίδης Κ. 52
 Κούκος Μ. 98
 Κουμανούδης Σ. Α. 81
 Κουτριάνου Ε. 10, 24, 25, 26, 44, 67, 177
 Κρήτη 12
 Κρικόπουλος Χ. 70
 Kristeva J. 17
 Κρύα Κρήνη (πηγή Βιζύης) 49, 50, 51, 60, 75
 Κρύνερο/Soğucak Βιζύης 69, 70, 71
 Κρυστάλλης Κ. 53, 99
 Κυριακίδου-Νέστορος Ά. 36
 Κυρκούδης Θ. 14

- Külzer A. 31
Κωβαίος Γ. Β. 24, 91
Κωνσταντινούπολη 33, 38, 41, 55, 57 60, 69, 74, 79, 82, 92, 98, 172, 173, 182
Κωνσταντίος (μητροπολίτης Βιζύης) 90
Κωτόπουλος Τ. Η. 24
- Λαγόπουλος Α. Φ. 59
Λακίδης Σ. Θ. 41, 42, 44, 50, 64, 69, 70, 71
Λαμπουσιάδης Γ. 57, 58, 60, 69, 70, 71
Λάμπρος Σ. Π. 54
Λαυράνου Ε. 85
Leerssen J. 96
Λέσβος 36
Λονδίνο 23
Λουλέ Μπουργκάζ/Lüleburgaz 38, 69, 72, 73, 74, 90, 164
- Mac Kay T. S. 31
Μαγκριώτισσα/Düzova Βιζύης 60
Mackridge P. 22, 24, 26, 82, 84
Μαζαράκης 32
Μακεδόνες 31, 171
Μαμώνη Κ. 24, 30, 31, 32, 42, 44, 57, 79
Mansel A. M. 79, 168
Μαυρέλος Ν. 29, 30, 39, 61, 67, 85
Μαυρογιάννης Γ. 81
Μελανδινού Ζ. 32, 33, 177, 180, 183
Μελανδινού Μ. 32
Μελισσαράτου Γ. 22
Mevsim H. 140, 147
Μήδεια/Κιγικöy/Midye 30, 41, 42, 50, 69
Μήλλας Η. 97
Μητραλέξη Κ. 23
Μητσάκης Κ. 25
Μικρά Ασία 54
Mimar Sinan 73
Μιρμίρογλου Β. 99, 101
Μιχαήλος (πατέρας Βιζυηνού) 70, 96
Molina Muñoz P. J. 30
Moretti F. 21
Μορφακίδης Φυλακτός Μ. 14, 93
Μουλλάς Π. 23, 24, 25, 38, 65, 82, 91
Μπαήρα (λόφος Βιζύης) 52, 55, 76, 78, 82, 154, 157

Μπακιρτζής Ι. Μ. 41, 42, 43, 47, 52, 58, 70, 73, 75, 89, 90, 99
 Μπελιά Ε. Δ. 42
 Μπενάτσης Α. 63, 81, 86
 Μυκηναίοι 53
 Μυκήνες 53
 Μυρογιάννης Σ. 70
 Μωυσειδου Γ. 159

Ναός Αγίου Γεωργίου (Βιζύης) 39, 43, 44, 45, 103, 149, 150
 Ναός Αγίου Νικολάου (Βιζύης) 31, 52
 Ναός Αγίας Σοφίας (Βιζύης) 31, 53, 58, 159
 Ναός Υψώσεως Τιμίου Σταυρού (Βιζύης) 44, 45, 151
 Νικολαΐδου Ευ. 93

Ξηρέας Μ. 32, 33, 44, 70

Οδρύσες 31, 78, 79, 141, 166, 167
 Οθωμανική Αυτοκρατορία 37, 98
 Ορεστιάδα 10, 14
 Ορφέας 36, 37

Özbal H. 58
 Özbal R. 58
 Öztürk K. 64

Παλαμάς Κ. 14, 25, 31, 32, 137, 172
 Παπαδάκης Ν. 57
 Παπαδόπουλος Χ. 10
 Παπαδοπούλου Ι. Ν. 29
 Παπαευγενίου Α. 44
 Παπαθανασίου Ε. 11, 14
 Παπαθανάση-Μουσιοπούλου Κ. 25, 91
 Παπαθανασόπουλος Θ. 25
 Παπακώστας Γ. 22
 Παπαλεοντίου Α. 44
 Παπαμιχαήλ Π. 33
 Παπαντωνάκης Γ. Δ. 24
 Παπαρρηγόπουλος Κ. 54
 Παπαχριστοδούλου Περ. 33
 Παπαχριστοδούλου Πολ. 32, 41, 91, 93, 95
 Πασχάλης Μ. 39
 Πατερίδου Γ. 23, 84

- Πελασγοί 53, 54, 55
Peri M. 22
Πέρσης/Πέρσες 100
Πετρόπουλος Δ. Α. 94, 95
Piatti B. 73
Πλατεία Βιζύης/Cumhuriyet Meydanı 43
Πλάτζα/Πλάτσα/ Bulaca (συνοικία Βιζύης) 43, 75, 76, 103, 151
Πλάτων (μητροπολίτης Βιζύης) 42
Πλωτίνος 50
Πολίτης Ν. Γ. 30, 31, 36, 37, 54, 92, 178
Πολυκανδριώτη Ου. 54
Πολυμένης Α. Γ. 47, 52, 75
Πολυχρονάκης Δ. 85
Πότσα Ε. Γ. 50
Προποντίδα 176
Puchner W. 29, 30, 60
- Ραιδεστός/Tekirdağ 37, 69, 171
Ρασιδάκη Α. 23
Reuschel A.-K. 73
Ρηγάτος Γ. Α. 40
Ρίκου Ε. 61
Ροζάνης Σ. 61
Ροιμητάλης 31, 79
Romaios C. Α. 36
Ryan M.-L. 18, 19
Ρωμαίοι 31, 171
Ρωσία 19, 43, 83, 84
Ρώσος/Ρώσοι 61, 84, 85, 90
- Σαδάλας 30
Σάκκοι/Τσανδών/Eski Çanta Ηράκλειας 92
Σαμάκοβο (Demirköy) 30, 42, 58, 94
Sami Ş. 101
Σαρακίνα/Sergen Βιζύης 71
Σαράντα Εκκλησίες/Kırklareli 11, 12, 41, 45, 94, 100
Σαχίνης Α. 23, 24
Sayger C. 43, 155
Σβέρκος Η. 57
Σβολόπουλος Δ. Κ. 142
Schliemann H. 53
Σεγίτ Ομέρ Ντεντέ/ Bursalı Dede Ömer Sikkîni 101

- Serrano M. 94
Σιδερά-Λύτρα 29
Σιδεράς Α. 29
Σιμίας 94
Sırahioğlu A. 45
Σοφίδες/ Evrencik Βιζύης 56, 69
Sokollu Mehmet Paşa 73, 164
Σκαμπαρδώνης Γ. 14
Σκοπός 94
Σκύθες 79, 172
Σκυθία 84
Σταματόπουλος Δ. Α. 101
Σταμούλη-Σαράντη Ε. 92
Σταμούλης Α. Α. 52
Σταμούλης Α. Κ. Π. 159
Σταυροπούλου Έ. 18
Στράβων 30
Συληβρία/Silivri 37, 38, 69
- Şimşek S. 101
- Tanyeli G. 58
Ταρσούλη Γ. 91
Ταχοπούλου Ο. 40, 84
Τζιόβας Δ. 85
Τζαναβάρη Κ. 57
Τζούλης Θ. Χ. 27
Τζούμα Α. 64, 89, 90
Τορταş Β. 14, 141
Τούμπα/τούμπες/τύμβοι Βιζύης 78, 79, 103, 141, 166, 167, 168, 178
Τουρκία 11, 13, 35
Τούρκος/Τούρκοι 11, 12, 41, 43, 49, 52, 61, 62, 71, 72, 73, 84, 85, 97, 98, 99, 102, 103, 172
Travers M. 22
Τριάντου Ι. 22
Τρικούπης Χ. 30
Τσακλή/Çakilli 57, 58, 59, 60
Τσακόγλου Β. 33
Τσατσούλης Δ. 94
Tsirakoglou E. Α. 70
Τσουντας Χ. 54, 55
Τσουρής Ν. 42

Φέρες 12

Φιλιππάκη-Warburton E. 35, 59

Φωκίδα 55

Φωτέας Π. 97

Verne J. 53, 54

Wilde O. 36

Wyatt W. F. 26

Χάνι του Γερο-Μούρτου 48, 49

Χατζή Μπαϊράμ Βελή/Hacı Bayram Velî 101

Χατζόπουλος Α. 12

Χατζόπουλος Κ. Ν. 41, 45

Χιονίδης Γ. Χ. 32

Χρηστίδης Α. Α. 57

Χρηστοβασίλης Χ. 99

Χριστοδούλου Μ. 41, 42, 43, 47, 52, 69, 70, 71, 75

Χρυσανθόπουλος Μ. 65, 70, 84, 94, 97, 98

Yalçın Ü. 58

Yarci G. 41, 47, 52, 75

Yazıcı Metin N. 58

Yiğit B. C. 26

Yıldırım Ş. 79

Yılmaz S. 12, 14

Yılmaz Z. 45, 58

Yule G. 38

Yücel E. 79

Zimbone A. 24, 92

Zoran G. 18

Ψάλτης Σ. Β. 41, 69, 70, 71, 172

Η έκδοση

**«Η αναπαράσταση του γενέθλιου τόπου
στα διηγήματα του Γ. Μ. Βιζυηνού»**

σχεδιάστηκε από το Κέντρο Βυζαντινών,
Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών
του Πανεπιστημίου της Γρανάδας
στην Ισπανία, τον χειμώνα του 2020,
και εκτυπώθηκε στις εγκαταστάσεις
της εταιρείας TWO K Project ΕΠΕ,
όπισθεν Οικισμού Ηφαίστου,
έναντι Πανεπιστημιούπολης, 691 50 Κομοτηνή,
τον Δεκέμβριο του 2020

Πρόελευση σκίτσου Γ. Μ. Βιζυηνού: Κ. Φ. Σκόκος (επιμ.),
*Εθνικόν Ημερολόγιον χρονολογικόν, φιλολογικόν και γε-
λοιολογικόν του έτους 1889*, Εκ του τυπογραφείου των
καταστημάτων Ανέστη Κωνσταντινίδου, Εν Αθήναις 1889,
σ. 312.

Ο γενέθλιος τόπος στη διηγηματογραφία του **Γ. Μ. Βιζυηνού** προσεγγίζεται όχι αποκλειστικά από την πλευρά του συγγραφέα.

Η ιδιαίτερη πατρίδα του Βιζυηνού, η Βιζύη της Ανατολικής Θράκης, μετασχηματίζεται στην πεζογραφία του σε εντοπιότητα του πλαστού αφηγητή ή του ήρωα.

Πέρα από τις αναγνωρίσιμες όψεις της Βιζύης, όπως αποτυπώνονται στα τοπωνύμια και στις περιγραφές, επιχειρείται η ανίχνευση της σημειωτικής διάστασης του χώρου, καθώς το τοπίο μεταμορφώνεται δραστικά από την αντανάκλαση του ψυχισμού των δρώντων προσώπων.

Ο **Θανάσης Β. Κούγκουλος** είναι διδάκτορας Νέας Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Δίδαξε σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στο Trakya Üniversitesi της Αδριανούπολης (Τουρκία) και στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Σήμερα διδάσκει ως Ε.ΔΙ.Π. στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και ως μέλος ΣΕΠ στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Δημιουργική Γραφή» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Serie de Estudios Neogriegos

ISBN 978-84-95905-94-9